

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 28 (3406) 2015 JULY – LIEPA 14 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • www.tevzib.com • Nr. kaina – \$2

Žygininkai

Kasmet šiuo metu prisimename Dariaus ir Girėno skrydį į Lietuvą ir tragišką to žygio pabaigą.

TAS lakūnų ryžtas kaskart pabrėžiamas kaip išėivijos patriotų užmojis garsinti savo gimtąjį kraštą, kuris tuo metu pasaulyje buvo mažai žinomas. Šiandien jau kas kita. Tačiau Lietuva neturėtų būti palikta sau, nors pasaulis keičiasi ir žmonijos dėmesys darosi labai išblaškytas. Skrydžiai per Atlantą ar kiti kokie patriotiniai žygiai nebedaug ką nustebintų. Bet tai nereiškia, kad besikeičiantis dėmesys turėtų nutrinti ir patriotinius užmojus bei keisti nuotaikas gimtojo krašto atžvilgiu. Malonu ir praktiška pabrėžti Lietuvą esant visur, kur tik mes esame. Bet tie MES turėtų būti ne vien tik pavardė ir kilmė. Toli gražu, ne visi išėivijos lietuviai sekė, seka ar seks Dariaus ir Girėno “tau, Tėvyne” pavyzdžiu. Tebūna įvertinti ir pagerbti tie, kuriems Lietuva dar ta pati, o tik gyventojų skaičiumi sumažėjusi. O nemažai mūsų to vadinamojo geresnio gyvenimo apsuptyje nuleidžia rankas – tesišinai. Nėra jie nei pikti, nei priešingi lietuvių; dauguma geri žmonės, gyvenantys savais asmeniniais rūpesčiais, tartum ko kito nebūtų. Gyvena jie apskaičiuotai ir daro tik tai, kas jiems patiems naudinga. Tuo, rodos, ir labiau pritampa prie gyvenamojo krašto piliečių, jau patyrusių, kaip reikia šiuose kraštuose laikytis – atliekamas nuo darbo valandas mieliau sunaudos automobiliui plauti, negu nuvykti į kokį susirinkimą, kur kalbama apie lietuviškus reikalus. Geriau likti nematomu...

ŠALIA tų gerų ir pasyvių tautiečių vis dėlto išėivijoje dar kruta ir žygininkai jautrūs nenuoramoms, norintys kaip nors prasmingoje savanorystėje reikštis. Jie ne lėktuvais, bet dažnomis mintimis skraido į Lietuvą, jaučiasi ne tiek pilietiškai, kiek tautiškai nusiteikę – dalis tautos, atitrūkusi nuo kamieno, amžinai svarstanti, kaip ir užsienyje būdama galėtų būti naudinga tautos darbuose. Tai savų mokyklų, organizacijų, parapijų, įvairių sambūrių bei institucijų nuolatiniai vadovai ir dalyviai. Jų žygiai svarbūs ir reikalingi, kad galėtume alsuoti lietuviškoje aplinkoje, nepaisant vietos ir svetimos įtakos. Šių metų iškiliausias pavyzdys – tai šauniai praėjusi X Dainų šventė Čikagoje. Tai ilgo pasiruošimo ir tėvynės meilės rezultatas, sujodinęs kone visą lietuvią šiapus ir anapus Atlanto. Dalyvavimas dainuojant ir dalyvavimas dainų klausant jungė visus, kuriems Lietuva ne vien tik vardas, istorija ar vieta tarp savųjų gyventi, bet pulsas, palaikantis tautinę gyvybę. Šitokie renginiai garsina ir lietuvių tautą, kurios atspindys ryškėja kitataučių aplinkose. Dainų šventėje ne vienam malonu buvo matyti ir išgirsti dainininkus bei muzikus iš Lietuvos, pakėlusius šventinę dalyvių nuotaiką ir meninį lygį. O svarbiausia, kad tuo tradiciniu renginiu buvo skambiai pabrėžta visur gyvenančių tautiečių jungtis, tartum naujos energijos įpylimas žygininkams, esamiems ir būsimiems, besidairantiems, kuo prisidėti, ką veikti, kad Tėvyne garsėtų, jos ateitis šviesėtų, o išėivija stiprėtų bendruomeninės veiklos užmojuose. Belieka laukti naujų žygių Lietuvos garbei ir naudai. ČS

Lietuvoje ir pasaulyje paminėta Valstybės diena

Lietuvoje ir pasaulio lietuvių telkiniuose paminėta Valstybės diena – karaliaus Mindaugo karūnavimo data. Iš viršaus į apačią: prezidentė Dalia Grybauskaitė dalyvavo valstybės vėliavų pakėlimo iškilmėje Daukanto aikštėje ir pasveikino Lietuvos žmones Mindaugo karūnavimo dienos proga; Lietuvos vėliavų pakėlimo iškilmėse – Lietuvos kariai. Valstybės dienos proga prezidentė įteikė apdovanojimus 27 Lietuvai nusipelnusiems žmonėms. Tarp jų – Lietuvos ordinu “Už nuopelnus Lietuvai” Komandoro kryžiumi apdovanotas JAV kariuomenės Sausumos pajėgų vadas gen. Raymond T. Odierno. Apačioje – Palangoje išskleista rekordinio ilgio trispalvė
Ntrs. R. Dačkaus iš LR seimo tinklalapio

Tinkamiausias atsakas į agresyvią Rusiją

Baltijos šalių veiklos konsolidacija

ANDRIUS KUBILIUS
2015.VI.23

Gera, kad Parlamente pradėdame diskusijų apie nacionalinį saugumą tradiciją. Lietuvos respublikos seimas, skandinavų pavyzdžiu, galėtų tapti vieta, kur vyktų rimčiausi nacionaliniai debatai šia svarbia saugumo tema. Būtų gerai, kad diskusijos klausytųsi ir ministrai, ir premjeras, ir seimo pirmininkė.

Prisipažinkime, dar prieš pusantrų metų niekas nesi-tikėjome, kad susidursime su tokiais iššūkiams mūsų nacionaliniam saugumui, kokius matome dabar. 2007 metais, kai mes, mūsų partija, rašėme “Rusijos sulaikymo strategiją”, joje daugiau kalbėjome apie tai, kaip tapti energetiškai nepriklausomais, nei apie krašto gynybos reikalus. Net ir po 2008 metų Rusijos agresijos prieš Gruziją mums,

mūsų vyriausybei, prasidėjus pasaulinei krizei, atrodė svarbiau garantuoti mūsų finansų saugumą ir stabilumą, o taip pat ir imtis realių energetinio saugumo darbų, nei ieškoti būdų, kaip labai intensyviai stiprinti gynybinius pajėgumus. Tuo metu ir socialdemokratai, būdami opozicijoje, nesiūlė didinti gynybos biudžeto.

Nukelta į 4-tą psl.

Šiame numeryje

Tinkamiausias atsakas į agresyvią Rusiją – 1,4,11

Popiežiaus Pranciškaus nauja enciklika (Tęsinys) – 2 psl.

Pasipriešinimas – pareiga – 3 psl.

Lietuviai Kanados valstybės tarnyboje (Tęsinys) – 5,10 psl.

Prisimename koncertą – 6 psl.

Dar vienas auksas Čikagos “Lituanicos” taupyklėje – 7 psl.

Sugrįžimas, arba keli žodžiai apie Algį Mačiulį – 8,9 psl.

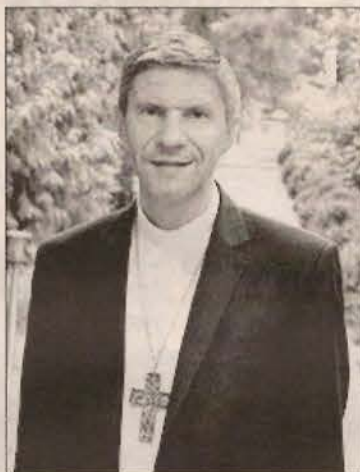
RELIGINIAME GYVENIME

Naujas Kauno arkivyskupas

2015 metų birželio 11 dieną Šventasis Tėvas Pranciškus priėmė Kauno arkivyskupo metropolito Sigitą TAMKEVIČIAUS, SJ, atsistatydinimą iš pareigų pagal Kanonų teisės kodekso 401 kanono 1 paragrafo nuostatą ir naujuoju Kauno arkivyskupu metropolitu paskyrė dabartinį Panevėžio vyskupą Lionginą VIRBALĄ, SJ. Kol paskirtasis arkivyskupas perims arkivyskupijos valdymą, arkivyskupijai toliau vadovaus arkivyskupas Sigitas Tamkevičius apaštalinio administratoriaus teisėmis.

Naujasis Kauno arkivyskupas Lionginas Virbalas, SJ, gimė 1961 metų liepos 6 dieną Biržuose katalikiškoje šeimoje. 1979 metais baigęs Biržų 2-ąją vidurinę mokyklą (dabar – Biržų „Aušros“ vidurinė mokykla), dvejus metus studijavo Vilniaus inžineriniame statybos institute (šiuo metu Vilniaus Gedimino technikos universitetas). 1981-1983 metais atliko karinę tarnybą so-

vietinėje armijoje. 1983 metais stojo į Tarpdiecezinę Kauno kunigų seminariją, bet dėl sovietinės valdžios trukdymo seminarijos vadovybė jo negalėjo priimti. Daugiau kaip

Vysk. L. Virbalas

dvejus metus dirbo zakristijonu Linkmenų (Ignalinos r.) parapijoje ir studijavo filosofiją bei teologiją pagrindinėje kunigų seminarijoje.

1986 metais buvo priimtas į Kunigų seminariją, o 1989 metais įstojo į Jėzaus draugiją. Naujokyną atliko

tęsdamas studijas seminarijoje, nes tuo metu vienuolijos dar negalėjo veikti viešai. 1991 metų gegužės 30 dieną buvo iššventintas kunigu ir išvyko į Romą tolesnėms studijoms. Studijavo dvasingumo teologiją Popiežiškajame Grigaliaus universitete, kuriame 1994 metais jam suteiktas teologijos licenciato laipsnis. Studijų metais bendradarbiavo Vatikano radijo lietuvių redakcijoje. 1994 metais dirbo jėzuitų naujokų vadovo padėjėju Austrijoje ir lankė Šventojo Rašto egzegzės paskaitas Innsbruck universiteto Katalikų teologijos fakultete. 1995-1997 metais buvo Kauno jėzuitų namų vyresnysis ir Šv. Pranciškaus Ksavero šventovės rektorius, dėstė Kauno kunigų seminarijoje.

1997 metais išvyko į Salamanką (Ispanija), kur atliko baigiamąją jėzuitų ugdymo programą. 2003 metais davė galutinius įžadus Jėzaus draugijoje. 1998-2005 ir 2008-2010 metais buvo Vilniaus Šv. Ka-

zimiero šventovės rektorius, 1998-2005 metais Vilniaus Šv. Juozapo kunigų seminarijoje dėstė dvasingumo teologiją. 2005-2008 metais dirbo Lietuvos Vyskupų Konferencijos Generalinio sekretoriaus padėjėju. 2009 metais paskirtas koordinuoti „Vandenių liturgijos“ vertimą į lietuvių kalbą. 2005 metais apdovanotas Sausio 13-osios atminimo medaliu. Buvo *Bažnyčios žinių* redakcinės komisijos, Vilniaus arkivyskupijos kunigų tarybos ir Visuotinės Lietuvių enciklopedijos mokslinės redakcinės tarybos narys. Nuo 2010 iki 2013 metų ėjo Popiežiškios Šv. Kūdikėlio Jėzaus Teresės Russicum kolegijos Romoje rektorius pareigas.

Be gimtosios lietuvių, dar moka italų, ispanų, rusų ir vokiečių kalbas. Yra išvertęs ir parengęs keletą knygų, bendradarbiauja katalikiškoje žiniasklaidoje, šiais metais išleido knygą *Šventoji žemė. Piligrimo vadovas*. Popiežius Pranciškus 2013 metų birželio 6 dieną kunigą Lionginą Virbalą paskyrė Panevėžio vyskupu. Tų pačių metų rugpjū-

čio 10-ąją Panevėžio Kristaus Karaliaus katedroje jis buvo iššventintas vyskupu ir tą pačią dieną pradėjo eiti Panevėžio vyskupo pareigas. Nuo 2014 m. spalio 28 d. yra Lietuvos Vyskupų Konferencijos vicepirmininkas, Liturgijos komisijos pirmininkas ir Visuomenės informavimo priemonių komisijos narys. 2015 metų birželio 11 dieną paskirtas Kauno arkivyskupu metropolitu.

2015 metų birželio 24 dieną, 11 valandą, švenčiant Kauno arkivyskupijos dangiškojo globėjo Šv. Jono Krikštytojo liturginę iškilnę, arkivyskupas Sigitas Tamkevičius Kauno arkikatedroje aukojo padėkos šventąsias Mišias už Viešpaties pagalbą, parodytą jam einant Kauno arkivyskupo pareigas, drauge atsiviekindamas su arkivyskupijos kunigais ir visais tikinčiaisiais. Naujojo Kauno arkivyskupo metropolito Liongino Virbalo ingresas į Kauno arkikatedrą vyko 2015 metų liepos mėnesio 11, šeštadienį, 12 valandą.

Kauno arkivyskupijos kurija

Popiežiaus Pranciškaus nauja enciklika

Tęsinys iš 27 nr.

Žmogui suteikta atsakomybė „dirbti ir rūpintis“ (plg. *Pr 2,15*) pasaulio sodu (67), žinant, kad „ne mes esame kitų kūrinų galutinis tikslas, bet jie visi drauge su mumis ir per mus keliauja į galutinį tikslą, kuris yra Dievas“ (83). Tačiau tai, kad žmogus nėra pasaulio savininkas, „nereiškia, kad galima sulyginti visas gyvas būtybes ir iš žmogaus atimti tą ypatingą vertę“, kuri jam yra būdinga. Tai taip pat „nereiškia, kad žemė dievintina, nes tai atimtų iš mūsų pašaukimą ją tobulinti ir ginti jos trapumą“ (90). Kita vertus, „artimos bendrystės su likusia gamta jausmas negali būti tikras, jei mūsų širdys stokoja švelnumo, atjautos, rūpesčio kitais žmonėmis“ (91).

Trečiame skyriuje *„Ekologinės krizės žmogiškosios šaknys“*, pasitelkiant filosofiją ir kitus mokslus, siekiame nustatyti dabartinės situacijos „ne tik simptomus, bet ir giliasis šaknis“. Su dėkingumu pripažįstant technologijos indėlį į žmogaus gyvenimo sąlygų gerinimą (102–103), sykiu pabrėžiama, kad technokratinė valdymo mąstysena veda į gamtos niokojimą, silpniausių žmonių ir tautų išnaudojimą. „Technokratinė paradigma taip pat siekia vyrauti ekonomikoje ir politikoje“ (109), neleidama pripažinti, kad „rinka pati savaime negali garantuoti žmogaus darnaus vystymosi ir socialinės atskirties įveikimo“ (109).

Diagnozuojama, kad dabartinių problemų esminė priežastis yra ta, jog žmogus

nesitenkina jam skirta vieta pasaulyje, bet dėmesį sutelkia išskirtinai tik į save patį ir į savo galią. Iš to kyla „panaudok ir išmesk“ logika, pateisnanti ir aplinkos, ir žmogaus bet kokį beatodairišką eikvojimą.

Enciklikoje minimos dvi pagrindinės dabartinio pasaulio problemos. Pirmoji yra darbo problema. „Bet kuri integraliosios ekologijos samprata, jau savo apibrėžimu aprepanti ir žmones, turi atsižvelgti į darbo vertę“ (124), nes „liautis investuoti į žmones, siekiant vien didesnės trumpalaikės finansinės naudos, yra prastas verslas visuomenėi“ (128). Antroji problema susijusi su technologinės pažangos ribomis. Čia užsimenama ir apie genetiškai modifikuotus organizmus (132-136), keliančius „sudė-

tingus aplinkos klausimus“ (135). Nors „kai kuriuose regionuose jų naudojimas sąlygojo ekonomikos augimą ir padėjo išspręsti kai kurias problemas, lieka ir reikšmingų sunkumų, kurių nevalia netylėti“ (134), pradėdant nuo „dirbamosios žemės sutelkimo keleto savininkų rankose“ (134). Popiežius Pranciškus pirmiausia mini smulkius gamintojus ir žemės ūkio darbininkus, bioįvairovę ir ekosistemų tinklą.

Ketvirtame skyriuje *„Integralioji ekologija“* kaip nauja teisingumo paradigma siūloma integralioji ekologija, „atsižvelgianti į mūsų kaip žmonių nepakartojamą vietą šiame pasaulyje ir mūsų santykius su aplinka“ (15). Remdamasis konkrečiais pavyzdžiais, popiežius patvirtina mintį, kad

„aplinkos problemų analizė negali būti atsieta nuo žmogaus, šeimos, darbo, miesto kontekstų ir asmens santykio su savimi pačiu pobūdžio“ (141). „Susiduriame ne su dviem atskiromis krizėmis, ekologine ir socialine, bet su viena sudėtinga krize, kuri yra ir socialinė, ir ekologinė“ (139).

Integraliosios ekologijos sąvoka, pasak popiežiaus, „neatsiejama nuo bendrojo gėrio sąvokos“ (156), tačiau ji suprastina konkrečiai: šiaandieniniame kontekste, kuriame „gaisu neteisybių ir daugėja žmonių, iš kurių atimtos pagrindinės žmogaus teisės ir kurie laikomi išmestais“, siekti bendrojo gėrio reiškia priimti solidarumu paremtus sprendimus, „stoti vargšų pusėn“ (158). Tai geriausias būdas palikti pasaulį būsimoms kartoms darnų.

(Bus daugiau)

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada
Tel. 905 275-4672 • FAX 905 275-4364 • E-mail: tevzib@rogers.com
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija „Žiburiai“

Redaguoja: R. Sakalaitė-Jonaitienė, Č. Senkevičius, red. pav. S. Katkauskaitė, techninė red. V. Tumosienė. Administratorė A. Trussow. Rankraščiai taisyti redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

METINĖ PRENUMERATA: \$85 – reguliari (paprastu paštu); \$135 – reg. (1 klasės paštu); \$105 – rėmėjo (paprastu paštu); \$155 – rėmėjo (1 klasės paštu). Oro paštu ir užjūrius – \$185, paprastu paštu – \$105 (Kan. dol.); JAV: \$105 – reguliari; \$125 – rėmėjo; \$165 – 1 klasės paštu. JAV prenumeratoriai atsiskaito JAV doleriais.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address above. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

We thank the Lithuanian Canadian Foundation for funding the publication of parish news. We acknowledge the financial support of the Government of Canada through the Canada Periodical Fund of the Department of Canadian Heritage.

Canada

Pasipriešinimas – pareiga

E. VAREIKIS

Karai kildavo per visą laiką, kokį mena žmonijos istorija. Antrąjį pasaulinį karą didelė dalimi laimėjo ekonomiškai silpniausia iš visų laimėtojų – Sovietų Sąjunga. Romėnai tikėjosi, kad barbarai mąstys logiškai ir Romos negriau, kai galima su ja prekiauti. Venecijos respublikos pirkliai manė nupirksią bet kokį galimą agresorių. Panašiai svarsto ir dabartiniai europiečiai, besimėgaujantys visokiomis ten švelniomis galiomis ir taškinėmis sankcijomis. Jei jų svajonė išsipildys, tai bus pirmas kartas istorijoje, kai agresorius pasigailės turtingos, bet aptingusios aukos.

Fizinė jėga taip pat ne tas lemiantis faktorius. Niekas neabejoja, kad Rusija buvo stipresnė už Baltijos šalis ir Vidurio Europą, kai išvedė iš jų savo kariauną, t.y. formaliai pralaimėjo. Niekas neabejoja, kad SSRS ir JAV buvo ir yra stipresnės už Afganistaną, bet nugalėtojas kare nebuvo ir nėra labai aiškus.

O nenoras gintis juolab nėra apsauga. Deja, nenoras imtis gynybos yra vienas iš civilizacijos senėjimo požymių. Pasak viso būrio teoretikų, civilizacijos raida yra tokia: kol civilizacija yra savotiškai barbariška – jauna, veržli, agresyvi – ji plečiasi fiziškai, yra linkusi drąsioms invokacijoms ir turi gana lanksčią nebiurokratizuotą teisę (veikiau netgi vadintą papročiais ir morale). Civilizacija progresuoja. Progresas leidžia sukaupti išteklius, siekti jau nebe kiekybinio, o kokybinio augimo. Tuomet ir įvyksta keistas dalykas, prasideda sistemos išsigimimas, mažėja atsakomybė, didėja visuomenės išlaikytinių nuošimtis, silpnėja atsparumas išorės poveikiams ir civilizacija nunyksta arba tampa gana lengvu kaimyninės civilizacijos grobiu. Sistema nenori karo, bet barbarai pradeda ir... laimi.

Kariauti neprotinga, bet

tie bepročiai, pradendantys karą, būna arba labai populiarūs, arba įtaigūs. Niekas neabejoja, kad didžiausi praetis karų kaltininkai Stalinas ir Hitleris turėjo pastebimų psichikos sutrikimų, tačiau protingieji jiems leido ir jų klausė. Europa, kurioje, regis, buvo daugiausia protingų, gimė humanizmo, vėliau laisvės, lygybės, brolybės idėjos, vien praėjusiam šimtmečiui tapo didžiausiu istorijoje skerdynių lauku. Diktatorių beprotybės teoretikai paverčia geopolitika ar teisėtais interesais bei lūkesčiais. Tuomet karai kyla nepriklausomai nuo mūsų norų.

Taigi taisau esminę kai kurių „mąstytojų“ klaidą: krašto apsauga reikalinga ne klausimui su kuo kariausime, o nuo ko ginsimės. Jei nesiginysime, biudžetas švietimui ar sveikatos apsaugai bus biudžetu kitos valstybės švietimui ir kitai valstybei ruošime specialistus. Skirtingai nuo kai kurių komentatorių nuomonės, mums turi būti aišku, kad privalome būti užsienio politikos subjektai, o ne objektai, ne teritorija, kuria prekiaujama, bet tais, kurie sprendžia, kuo prekiauti, jei jau taip reikia. Taigi reikia būti NATO ir tokiu NATO, kuris turi politinę valią ginti savo pakraščius. Kol esame išlaikytiniai, esame tas balastas, kurio, prireikus, aljansas gali ir atsikratyti.

Užsienio politikos „teorema“ paprasta – jei Lietuva, kaip valstybė, yra politikos pirmumas (tikiuosi, kad tikrai taip), reikia įrodyti, kad Lietuva yra gyvybiškai svarbi Europos sąjungos ir NATO dalis. Jei šito įrodyti nesugebėsime, belieka laukti, kada tapsime politinių mainų objektu. Mes tikrai galime įtakoti tarptautinę būklę, net ir įtakojame, kai norėjome. Dabar nebe taip norime, nebe taip įtakojame. Dabar mažiau gerbiame kitas valstybes ir mažiau iš jų tikimės. Esame, neva, savarankiškesni, taigi nereikia mums kitų... Bet tada gal ir kitiems

mes nebesvarbūs?

Šiandien mūsų žiniasklaidoje kaip niekad daug anti-natiško ir anti-amerikietiško purvo bei svarstymų, kokie jie, vakariečiai, blogi. Bet taip kalbama zuikio-drašuočio pavyza žinant, kad JAV mūsų „neatiduos“. O jei atiduos... Va ir bus ne tik gėda, bet ir bus su kuo kariauti, tada jau ir 2% negelbės. Reikės kur kas daugiau, reikės plauti lengvabūdiško nesigynimo gėdą.

XX š. jau taip buvo nutikę. Tarpukaryje „užsiciklinę“ prieš Lenkiją, neturėjome jokių tikrų draugų ir sąjungininkų, nepadėjome nei etio-pam, nei suomiams, tad nuostabu, jog buvome tie „vienui vieni“... Partizaninis karas iš esmės juk buvo ne geopolitinis projektas, bet moralinio statuso atstatymas už tai, ko nusikalstamai nepadareme Antrojo pasaulinio priešaušriuose. Negynėme vertybių bendrai, teko ginti jų likučius, kai likome „vienui vieni“.

Draugų klausimas dažnai suvokiamas kaip sentimentalios emocijos. Noras būti pragmatišku kyla iš klaidingos nuostatos, kad politikoje nėra draugų, o tik interesai. Su dideliu džiaugsmu cituojamas Winstonas Churchillis, bet pamirštama, kad pastarojo intereso supratimas, buvo kur kas platesnis nei sėkmingas nedidelis bizniukas, kaip tai bandoma įteigti sau šiandien. Tas pats W. Churchillis Miuncheno susitarimą, patenkinusį Hitlerio ambicijas, pavadino gėda, po kurios bus karas. Neklydo pavartodamas žodį gėda, t.y. moralės problema.

Suvokiant politikos interesus *čerčiliškai*, tampa aišku, kad pagrindinis Lietuvos interesus yra turėti tikrų draugų ir sąjungininkų, kurių sąjungoje neliktume savo moralinės atsakomybės klausimų spręsti „vienui vieni“. Ne taip svarbu, kas bus mūsų priešas, pasipriešinimas bus mūsų pareiga. Pareiga tuo skaudesnė, kuo labiau manysime, kad šiandien nereikia investicijų į gynybą, diplomatiją ir lietuviškos politikos iniciatyvas.

Reikia pasakyti, kad ateitis priklauso nuo sprendimų ne tik valdžioje, bet ir mūsų širdyse. Buvo laikai, kuomet buvome ypatingi – mus gyrė ir mumis didžiavosi. Ausiai, pripratusiai prie liaupsių, būna sunku priprasti kai nepagiria, tiesiog praeina pro šalį, painioja su latviais ar pavadina buvusią SSSR. Tik tiek Europai tos Lietuvos... Jei mums patiems krašto gynybos nereikia... Jei vis dar netikime, kad kiek besikeistų laikai, karai būna...kaip senais laikais.

(Sutrumpinta. TSŽ, 2014)

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

LLRA laiškas premjerui

Lietuvos lenkų rinkimų akcijos (LLRA) paruoštą laišką premjerui Algirdui Butkevičiui pasirašė 60 europarlamentarų. Jie reikalauja, kad Lietuva laikytųsi europietiško standartų savo lenkų mažumos atžvilgiu. *Lietuvos rytas* liepos 8 d. rašė, kad pagrindinė priežastis, kodėl per paskutinę Lietuvos seimo sesiją nebuvo balsuojama dėl originalios nelietuviškų pavardžių lotyniškais rašmenimis rašybos pirmajame Lietuvos paso puslapyje – baimė, kad įstatymui priimti neužteks balsų. LLRA Europos parlamente rinko parašus po kreipimosi į Lietuvos valdžią, kad ši pagaliau nustotų engti neva persekiojamus Lietuvos lenkus. Pagrindine tokio engimo apraška vadinama švietimo po-

litika ir elgesys su lenkiškomis mokyklomis, kurios esą vienašališkai uždarinėjamos, jas tyčia vengiama akredituoti.

Laišką pasirašiusiųjų – daugiausia Lenkijos politikų pavardės, o šalia jų – ir LLRA vadovo Valdemaro Tomaševskio. Pasirašė ir Latvijos, Vengrijos, Didžiosios Britanijos, Olandijos atstovai. Premjeras savo ruožtu šį laišką persiuntė kitoms valstybės institucijoms, pirmiausia, aišku, Švietimo ir mokslo ministerijai. Seimo vicepirm. socialdemokratas Gediminas Kirkilas, vienas įstatymo dėl pavardžių rašybos pasuose autorių, teigė, jog Lietuvai neapsisprendžiant dėl pavardžių gali būti vėl praleista proga iš esmės atnaujinti santykius su Lenkija.

Dalyvauja Dvynių projekte

Lietuva pradėjo Europos sąjungos (ES) Dvynių projektus Kroatijoje ir Ukrainoje. Užsienio reikalų ministerija liepos 8 d. pranešė, kad Ukrainoje Lietuva, kaip jaunesnioji partnerė, kartu su Vokietija ir Lenkija pasirinkta įgyvendinti dvejų metų trukmės ES Dvynių programos projektą „Parama Ukrainos valstybinei mokesčių tarnybai stiprinant Valstybės sienos apsaugos tarnybos postus muitų klausimais“. Lietuvos muitinės departamento, Vokietijos federacinės finansų ministerijos ir Lenkijos finansų ministerijos žinovai padės Ukrainos valstybinei mokesčių tarnybai stiprinti muitinės valdymo gebėjimus ir taikant antikorporcinę praktiką skatinti veiksmingesnį bendradarbiavimą su Ukrainos valstybės sienos apsaugos tarnyba, taip pat kitomis sienų valdyme dalyvaujančiomis institucijomis. Projektui įgyvendinti Europos komisija skirs 1.8 mln. eurų. Dvynių projekto tikslas Kroatijoje yra teikti pagalbą jos

užsienio ir Europos reikalų ministerijos Kompetencijų centrai – stiprinti institucinius gebėjimus valstybiniu ir regioniniu lygiu, vykdyti mokymus ES klausimais ir didinti centro matomumą. Projektui, kurį taip pat finansuoja Europos komisija ir pati Kroatija, skirtas kiek didesnis nei 220,000 eurų biudžetas. Jį įgyvendina Lietuvos Užsienio reikalų ministerija ir Centrinė projektų valdymo agentūra kartu su Kroatijos užsienio ir Europos reikalų ministerija bei Centrine finansų ir kontraktų agentūra. Europos komisijos finansuojama Dvynių programa remia skirtingų šalių giminingų institucijų bendradarbiavimą, stiprina šalių paramos gavėjų administravimo gebėjimus, padeda joms įgyvendinti būtinas reformas, padeda šalims kandidatėms ir naujoms šalims narėms jungtis į ES. Lietuva šioje ES programoje žinovinę paramą teikia nuo 2004 metų ir yra laimėjusi 51 Dvynių projektų atranką už 41 mln. eurų.

Nepriklausomybės teisėtumo klausimai

Generalinė prokuratūra birželio 26 d. paskelbtoje išvadoje konstatavo, kad Krymo pusiasalio, kurį iki 1954 metų administravo Rusijos federacinė respublika Sovietų Sąjungos sudėtyje, perdavimas sovietinei Ukrainos respublikai prieštaravo tuometei šalies konstitucijai.

Savo ruožtu, Rusijos generalinė prokuratūra pradėjo patikrinimą, ar 1991 m. Sovietų Sąjungos Valstybės tarybos sprendimas pripažinti Baltijos šalių nepriklausomybę buvo teisėtas. Lietuvos aukščiausi pareigūnai birželio 30 d. provokacija pavadino Rusijos prokuratūros spren-

dimą tirti Baltijos šalių nepriklausomybės pripažinimo teisėtumą. „Savo likimą spręsim tik mes patys“, pareiškė prezidentė Dalia Grybauskaitė. Lietuvos užsienio reikalų ministeris Linas Linkevičius sakė apie Rusijos prokurorų tyrimą: „Iš esmės tai yra teisinis, moralinis ir politinis absurdas.“ Europos sąjungos (ES) ambasadorius Rusijoje Vygaudas Ušackas teigė, kad „Lietuvos, Latvijos ir Estijos nepriklausomybės atkūrimas yra faktas ir realybė, pripažinta narystėmis Jungtinėse Tautose, Europos sąjungoje, NATO ir kitose tarptautinėse organizacijose“.

Pagal BNS žinias parengė R. Jonaitienė

DABAR YRA GERA PROGA PARDUOTI namą/condo, kai yra aukščiausios kainos ir GERIAUSIA PIRKTI, kai ipotekos (morgičių) nuošimčiai labai žemi. Prižadų gerą patarnavimą.

SKAMBINTI

TEODORUI STANULIUI, B.A. broker
RE/MAX WEST REALTY tiesiog 416-879-4937
ar į namus 416-231-4937

Prėžidentė Dalia Grybauskaitė dalyvavo tradiciniame Lietuvos ambasadorių, dirbančių užsienio valstybėse, suvažiavime Vilniuje. Toks susitikimas rengiamas kasmet liepos mėnesį. Jame su valstybės vadovais aptariamos pagrindinės diplomatinio darbo kryptys pagal Lietuvos valstybės poreikius ir interesus. Valstybės vadovė pabrėžė, kad Lietuvai svarbios ne tik stambųjų įmonių investicijos, bet ir vidutiniai bei smulkieji investuotojai, todėl būtina orientuoti diplomatinės pastangas juos skatinant. Dar vienas svarbus Lietuvos diplomatų uždavinys – sėkmingai ir laiku užbaigti derybas dėl narystės įtakingoje Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijoje, kuri atneš realią naudą šalies verslui ir žmonėms. Lietuvos vadovės teigimu, siekiant stabilios ir saugios kaimynystės aplink Lietuvą, būtina ir toliau telkti užsienio valstybių paramą Ukrainai, neleisti tarptautinėje erdvėje pamiršti Krymo okupacijos klausimo. Skatinti Gruzijos ir Moldovos suartėjimą su ES, padėti šioms valstybėms žengiant eurointegracijos keliu. Inf.

Tinkamiausias atsakas į agresyvią Rusiją

Atkelta iš 1-mo psl.

Net ir praėjusių metų pradžioje, dar iki Maidano pergalės, skelbėme Rusijos minkštųjų galių sulaikymo strategiją, nes matėme daug požymių, kad Rusija efektyviai savo informacinio karo ir minkštųjų galių priemones, bet vis dar netikėjome, kad gali įvykti tai, ką matėme per visus pastaruosius metus: Rusijos karinę agresiją Ukrainoje, demonstratyviai laužant visas tarptautines teisės normas.

Gerai yra tai, kad per šiuos metus visi mes daugiau ar mažiau pabudome, taip pat ir tie, kurie iki tol mus, mūsų partiją, laikė rusofobais. Gerai, kad pradėjo pabusti ir Vakarai. Pradėjome didinti gynybos finansavimą, sugražinome šauktinių kariuomenę, matome žymiai daugiau NATO aktyvumo mūsų regione. Tačiau, mano įsitikinimu, mums vis dar trūksta gilesnio ir išsamesnio mūsų laukiančių ilgalaikių iššūkių suvokimo ir tinkamo pasirengimo juos pasitikti.

Pirmasis iššūkis, kurį turime labai aiškiai suprasti, yra tas, kad tai, ką matėme per pastaruosius metus, – tai yra Putino agresyvių elgesį Ukrainoje arba tai, ką galime pavadinti dar vienu Putino karu, – toks Kremliaus elgesys gali tęstis dar daugelį metų. Mes turime tai suprasti ir privalome tam tinkamai pasiruošti. Kartais man atrodo, kad mes vis dar gyvename naivių iliuzijų veikiami – kad tai greitai pasibaigs, kad tai iki mūsų neateis, kad viskas kažkaip greitai normalizuosis. Turime aiškiai suvokti, kad Putinas valdžioje gali išlikti tiek, kiek jam leis jo fizinė sveikata, o tai reiškia galbūt dar dvidešimt metų. Ir visą šį laikotarpį jo politika į gerąją pusę

radikaliai nesikeis, Rusija įnirtingai ir agresyviai kovos už griūvančios paskutinės imperijos Europos kontinente išsaugojimą. Ir tai reiškia, kad mes, net jei mūsų ir nepasieks tiesioginė agresija, gyvensime kaip pafrontės valstybė.

Suvokdami tokią perspektyvą, taip pat turime suvokti, kad mums turi rūpėti ne tik karinis saugumas. Per visą laikotarpį, kol Rusija netaps normalia, europinio tipo valstybe, labai svarbus bus ir informacinis saugumas, ir energetinis saugumas (ypač elektros tiekimo srityje), ir tranzito saugumas ar ekonominis bei finansinis šalies saugumas, nes kiekvienoje iš šių sričių galime sulaukti kokių nors netikėtų, hibridinių netikėtumų, kuriais būtų siekiama patikrinti ne tik mūsų pačių budrumą, bet ir visos NATO ar ES pasirengimą gintis.

Akivaizdu, kad mes būsim saugūs tiek, kiek patys savo saugumu pasirūpinsime, bet taip pat ir tiek, kiek bus stipri NATO ir kiek efektyvi ir konsoliduota bus Europos sąjunga. Europa ir Vakarų pasaulis šiuo metu patiria daug iššūkių ir mes tai taip pat turime labai aiškiai matyti. „Syriza“ Graikijoje, Le Pen Prancūzijoje, euroskeptikų sėkmės Skandinavijoje, būsimas Britanijos referendumas, Rusijos agresija Europos rytuose, ISIS ir pabėgėliai pietiniuose Europos pasieniuose – visa tai yra ir mūsų šalies ilgalaikio saugumo fonas, kuris nėra labai ramus. Bet mes jį turime labai realistiškai matyti. Turime būti pasiruošę ir tam, kad Europos sąjungos ar atskirų Europos šalių efektyvumas solidarai rūpintis ir mūsų regiono saugumu ilgainiui gali būti apsilypęs. Todėl taip pat turime suvokti, kad reikalaudami iš Vakarų solidarumo

mūsų regiono saugumo reikaluose, pirmiausia turime sugebėti pademonstruoti organišką, natūralų solidarumą su iššūkių kitų Europos regionų, taip pat pietinių, Viduržemio jūros šalių saugumui, kurį sukelia ir milžiniškas pabėgėlių srautas. Visą šį Europos kontinento poveikslą matydami taip pat iki mažiausios savo molekulės gelmių turime būti suinteresuoti Jungtinių Valstijų efektyvumu rūpintis mūsų regiono saugumu, ypač po artėjančių JAV prezidento rinkimų.

Ką turime patys daryti?

Kaip jau sakiau, kalbant apie iššūkius saugumui, mums turi rūpėti daugelis dalykų: ir kaip stiprinti karinį saugumą, ir kaip pasirūpinti informaciniu saugumu. Labai svarbūs išliks energetinio saugumo klausimai. Po to, kai pastatėme terminalą, ar metų pabaigoje turėsime dvi jungiančias elektros linijas, būtų klaida atsipalaiduoti. Toliau reikia elektros sistemų sinchronizacijos ir savos stabilios bei konkurencingos elektros generacijos. Svarbus bus ir tolesnio spartaus inovatyvios ekonomikos augimo sąlygų sukūrimas bei ilgalaikio finansinio stabilumo garantavimas, nes tik tai užtikrins ilgalaikį socialinį stabilumą, net ir tomis aplinkybėmis, kai šaliai daugelį metų teks egzistuoti neaiškiomis pafrontės valstybės sąlygomis. Daugelio dalykų valstybės politikoje reikės, norint garantuoti mūsų saugumą, bet šiandien aš pabrėžiu tik 3 esminius dalykus:

Pirma, šiandien svarbiausia yra tinkamai pasirūpinti savo reikiamu kariniu gynybiniu pajėgumu. Tam reikia kelių dalykų – pirmiausia pabrėžčiau tai, kad jeigu išlaikytume tokius pat gynybos finansavimo didinimo tempus,

kokius visi kartu su vyriausybe realizavome per pastaruosius keletą metų, galėtume pasiekti, kad 2% nuo BVP krašto gynybai būtų skiriami ne 2020 metais, o jau 2018 metais. Mes tam pritartume.

Taip pat kalbėdami apie gynybos reikalus turime būti realistai – po 5 metų karinės grėsmės Lietuvai nebus sumažėjusios. Gali būti priešingai – tik padidėjusios. Todėl nepamąstinkime nei savęs, nei žmonių – ir po 5 metų Lietuvai reikės šauktinių kariuomenės, tam kad turėtume gana didelį ir tinkamai parengtą kariuomenės rezervą. Todėl jau dabar partijos turi susitarti, kad visuotinė šauktinių sistema yra sugražinta ne 5 metams, o visam laikui.

Antra, Ukrainos sėkmė apginant savo suverenitetą ir tampant sėkminga europietiška valstybe šiandien yra svarbiausias mūsų ilgalaikio saugumo instrumentas. Ukrainos sėkmės pavyzdys, ko gero, yra vienintelis instrumentas Vakarų bendruomenės, o tuo pačiu – ir mūsų rankose, kuriuo galima daryti įtaką siekiant greitesnių ir pozityvių permainų Rusijoje. Nors darome nemažai padėdami Ukrainai, bet esu įsitikinęs, kad galime padėti žymiai daugiau: tiek daugiau investuodami, taip pat ir žmogiškų resursų, į Ukrainos reformų sėkmę, tiek išnaudodami visas galimybes, taip pat ir iki šiol neišnaudotas parlamentinės diplomatijos galimybes Vakarų sostinėse, tam, kad apgintume ir įrodytume Ukrainos teisę integruotis į Europos sąjungą.

Dar noriu priminti, kad mes, Tėvynės sąjunga, esame vienintelė parlamentinė partija, kuri išnaudodama savo narystę Europos centro dešiniųjų – Europos Liaudies par-

tijos šeimoje – subūrėme neformalų Rytų partnerystės politikos bičiulių tinklą skambiu pavadinimu „Europe Goes East“ ir Vilniuje per šiuos metus turėjome jau dvi sėkmingas ir svarbias konferencijas. Raginčiau ir kitas parlamentines partijas pasekti mūsų pavyzdžiu.

Ir trečia, ką norėčiau pabrėžti, kalbėdamas apie tinkamą atsaką į iššūkius mūsų saugumui, – tai mūsų regioninės konsolidacijos svarba. Nekalbėsiu apie savaime suprantamą Nordic/Baltic konsolidacijos ar santykių su Lenkija svarbą (gal bus kitų progų), tačiau esu įsitikinęs, kad santykiams tarp 3 Baltijos valstybių reikia naujos kokybės, naujos konsolidacijos kokybės tokių geopolitinių iššūkių, kuriuos dabar patiriame, aki vaizdoje. Lietuva Sąjūdžio laikais buvo tokių Baltijos šalių konsolidacijos idėjų lyderė, ir to priežastimi buvo to laikotarpio iššūkių mūsų saugumui. Šiandieninio laikotarpio iššūkių reikalauja, kad mes, Lietuva, pateiktume naujų svarbių idėjų tolesnei mūsų regiono konsolidacijai, kas garantuotų mūsų efektyvesnį ir didesnę viso regiono saugumą.

Turime atsiminti, kad, imant atskirai, kiekvieną iš 3 Baltijos valstybių, esame mažesni nei 3 mln., kai kas net mažesni nei 2 mln., tačiau paėmus kartu esame beveik 8 mln. O tai reiškia, kad pradedant nuo karinių reikalų labai daug laimėtume, jeigu pirmiausia suvienytume visus mūsų karinius įsigijimus. Kariškai galėtų pasakyti, kiek padėtų ir labiau integruotas mūsų karinių pajėgų parengimo, valdymo ir gynybos planų derinimas bei konsolidavimas.

Nukelta į 11-tą psl.

Lietuviai Kanados valstybės tarnyboje

Lietuvos vyriausybė už paramą stiprinant Lietuvos krašto apsaugą ir jos tarnybas apdovanojo du Kanados pareigūnus Marių Grinių ir Andrių Rasiulį Lietuvos Krašto apsaugos ministerijos medaliu, skiriamu civiliams

Tęsinys iš 27 nr.

IRENA ROSS

Andrius Rasiulis praleido savo vaikystę ir jaunystę Toronte. Čia kurį laiką lankė Toronto Maironio lietuvišką šeštadieninę mokyklą bei priklausė Toronto jūrų skautų draugovei. Baigęs Toronto žinomą katalikišką vidurinę mokyklą – “St. Michael’s College School”, įstojo į Toronto universiteto kolegiją tuo pačiu vardu – “St. Michael’s College”. Studijas užbaigė bakalauro laipsniu. Po sėkmingų studijų Otavoje, Carleton universiteto Norman Patterson tarptautinių santykių mokykloje, 1979 m. Andriui buvo suteiktas magistro laipsnis.

Tais pačiais metais Andrius pradėjo dirbti Kanados Ginkluotųjų pajėgų gynybos departamente (Department of National Defence) Otavoje, strateginių analizų srityje. Andriaus magistro darbas 1981-ais metais buvo išspausdintas atskira knygele ir išplatinas. Per tą pirmąjį darbo dešimtmetį Andrius Rasiulis parengė ir išleido dar keletą naudingų leidinių nusiginklavimo tema. Netrukus jaunam

dos delegacijai Austrijos sostinėje Vienoje. Čia vyko paprastųjų (conventional) ginklų kontrolės ir jų ribojimo svarstybos. Būtent tais metais Andrius artimai bendradarbiavo su Marium Griniumi, kuris irgi buvo paskirtas į tą pačią delegaciją. Marius ir Andrius – du Kanados lietuviai, pagrindiniai tuometinio Kanados ambasadoriaus David Peel patarėjai, sudarė du trečdalius Kanados delegacijos.

Įdomių užduočių atnešė 1992-ieji, kai Andrius buvo paskirtas Centrinės ir Rytų Europos karinio apmokymo ir pagalbos skyriaus vedėju. Po kelių sėkmingo darbo me-

ryšiai su Lietuva. Kadangi esu lietuvių kilmės, tai toje konferencijoje dalyvaujančių valstybių atstovai neoficialiai man pasiūlė pakviesti Lietuvos atstovą į šį tarptautinį renginį, kad sustiprintume šios valstybės įvaizdį ir pabrėžtume jos nepriklausomybės statusą. Kanados ambasadorius sutiko su šiuo siūlymu. Man pasisekė susisiekti su tuometiniu Lietuvos ministru pirmininku Vagnoriumi (padėjo mano jaunų dienų pažįstama, Toronto lietuvių bendruomenės veikėja Gabija Juozapavičiūtė-Petrauskienė). Aš pasiūliau pasirūpinti Lietuvos pasiuntinio apgyvendinimu ir kitais reikalais, jei Lietuvos valdžia apmokės jo skrydį iš Vilniaus į Vieną. Tais laikais Lietuvoje užsienio valiuta dar nebuvo lengvai prieinama. Ministeriui pirmininkui Vagnoriui sutikus, nuo 1991 m. rugsėjo mėn. Vienos konferencijoje dalyvavo du atstovai, atvykę vienas po kito, Algimantas Vaitkaitis iš Krašto apsaugos ministerijos ir Gintaras Steponavičius iš Užsienio reikalų ministerijos. Su šiais dviem atstovais mes sugebėjome oficialiai įsteigti Lietuvos atstovybę Vienoje ir iš čia išsiųsti pirmąsias diplomatinės kores-

Lietuvos ambasadoje Otavoje po apdovanojimo stovi (iš k.) pulkininkas Juozas Kačergius, Lietuvos gynybos atašė JAV ir Kanadai, Marius Grinius, Vytautas Žalys, Lietuvos ambasadorius Kanadoje, Juozas Olekas, Lietuvos KAM ministeris, pulkininkas Dainius Kaunas, Lietuvos gynybos atašė JAV ir Kanadai, Andrius Rasiulis

specialistui buvo patikėtos aukštesnės pareigos – Andrius tapo skyriaus, nagrinėjančio atominės ginkluotės kontrolės politiką, vadovu. Įdomūs ir pareikalavę daug žinių ir profesionalumo buvo kiti treji metai (1986-1989 m.), kai teko atstovauti Kanados Gynybos departamento delegacijai prie NATO. Ne mažiau įdomi ir atsakinga buvo ir kita užduotis, kai 1989 m. birželio mėn. teko būti patarėju Kana-

dos delegacijai Austrijos sostinėje Vienoje. Čia vyko paprastųjų (conventional) ginklų kontrolės ir jų ribojimo svarstybos. Būtent tais metais Andrius artimai bendradarbiavo su Marium Griniumi, kuris irgi buvo paskirtas į tą pačią delegaciją. Marius ir Andrius – du Kanados lietuviai, pagrindiniai tuometinio Kanados ambasadoriaus David Peel patarėjai, sudarė du trečdalius Kanados delegacijos.

Įdomių užduočių atnešė 1992-ieji, kai Andrius buvo paskirtas Centrinės ir Rytų Europos karinio apmokymo ir pagalbos skyriaus vedėju. Po kelių sėkmingo darbo me-

ty šioje srityje Andrius tapo šios programos direktoriumi. O kada atsirado jo dėmesio ir darbų rate Lietuva? Tai buvo 1989-1991-aisiais, kai jis buvo Kanados delegacijos nariu Europos bendradarbiavimo ir saugumo konferencijoje.

Štai kaip Andrius atsimeina pačią pradžią:
– Kaip tik tuo metu, kai Pabaltijo šalys paskelbė nepriklausomybę, prasidėjo mano profesiniai ir tarnybiniai pondencijas po 50 metų pertraukos, po jų priverstinio nutraukimo 1940 metais. Gerai prisimenu – 1991 m. rugsėjo 10 d. Algimantas Vaitkaitis pasakė savo pirmąją kalbą Europos bendradarbiavimo ir saugumo konferencijoje. Taigi šie Lietuvos atstovų vieši pasirodymai Vienoje buvo pirmieji žingsniai tarptautinėje bendrijoje po nepriklausomybės atgavimo.

Nukelta į 10-tą psl.

KANADOS ĮVYKIŲ APŽVALGA

Ateities planuose – uostų plėtra

Kvebeko provincijos vyriausybė pasirengusi investuoti \$9 bln. pakrančių susisiekimui ir kitoms statyboms, iki 2030 metų sukurti bent 30,000 darbo vietų ir tapti svarbiausiu uostu Šiaurės Amerikos rytinėje pakrantėje. Tikimasi, kad šie planai sudomins privačius verslininkus ir jie bus pasirengę ateities investicijoms. Iš jų laukiama bent \$4 bln. investicijų šv. Lauryno upės turizmo ir žvejybos verslams bei susisiekimui.

Numatytos konkrečios vietos, kurios sulauks pirmųjų investicijų ir statybų ir bus parverstos judriais vandens susi-

siekimo, krovinių pervežimo mazgais. Tai Contrecoeur miestelis, nuo Montrealio nutolęs 60 km, ir Vaudreuil – Soulanges rajonas vakarinėje Montrealio dalyje. Pagal artimuosius planus po pirmųjų investicijų ir statybos darbų bus sukurta 10,000 darbo vietų.

Tačiau kol kas neaišku, kiek prie šių planų prisidės federacinė vyriausybė, nes uostų plėtra ir priežiūra priklauso jos žiniai. Dar metų pradžioje federacinė vyriausybė pranešė, kad ji skiria daugiau kaip \$130 mln. Montrealio uosto pertvarkai.

Išsikvojimo tyrime – nauja mįslė

Su netikėtu kliuviniu byloje susidūrė Montrealio policija, tirianti pačią didžiausią Kanados istorijoje išsikvojimo bylą. Statant naują Montrealio universitetinės ligoninės (MUCH) \$1,4 bln. vertės statinį, paaiškėjo, kad be žinios dingo daugiau kaip \$22 mln. Pirmosios tyrimo gijos atvedė prie tuometinio MUCH prezidento dr. Arthur Poter, 59. Įtariamasis skubiai išvyko iš Kanados, nespėjęs pasiaiškinti dėl įtarimų. Jau po kurio laiko paaiškėjo, kad jis Panamoje. Kanados prašymu Panamos vyriausybė 2013 m. suėmė A. Porter, bet Kanadai jo neišdavė. Jis pora metų kalėjo skurdžiame kalėjime; per tą laiką parašė knygą apie save, bandė iš Panamos vyriausybės prisiteisti \$150 mln., kaltindamas ją žmogaus teisių pažeidimais. Liepos pradžioje Kanados tyrėjus pasiekė žinia, kad dr. A. Porter mirė Panamos ligoninėje nuo plaučių vėžio, nusinešdamas finansinio išsikvojimo paslaptis su savimi. Montrealio tyrėjai buvo nuvykę į Panamą, kur jiems buvo leista įsitikinti, kad pranešimas apie dr. A. Porter mirtį nebuvo melagingas.

Dr. A. Porter karjera ir jos pabaiga yra mįslinga. Gimęs Siera Leonėje mišrioje šeimoje, nepaprastai gabus vaikas pasekė savo tėvo, Nairobio gydytojo, pėdomis.

Namo pastogėje – bitynas

Cambridge, ON, gyventojai Louise ir Michael Dawe vieną dieną savo namuose pasijuto kaip pasakoje, kai namo sienomis pradėjo varvėti tikrų tikriausias kvapnus medus. Teko kviesti prityrusį bitininką, kuris padėtų atrasti paslaptį avilį. Gerokai pasidarbavęs su įrankiais ir atplėšęs namo sieną, bitininkas Dave Schuit atrado gausią apie 50,000 bičių šeimyną. Sparnuotosios darbininkės, ištaisiusios po namo stogo atbraiomas, lipdė savo korius tarp sienų. Tik po kantrybės pareikalavusio ilgo darbo bitininkas neprašytas gyventojas galėjo perkelti į tikrą avilį. Bitelių būta tikrai darbščių – iš tarpusienio buvo išimta daug korių su medumi. Tik po tokio saldaus išiveržimo šeiminkams teks remontuoti sieną ir pastoges.

Pagal Canadian Press parengė S. Katkauskaitė

LIETUVIŲ TELKINIUIOSE

Didesni ir mažesni lietuvių būriai įvairiose pasaulio valstybėse Lietuvos Valstybės dieną, paminėdami karaliaus Mindaugo karūnavimo progą, drauge giedojo Lietuvos himną. Dėl geografinių juostų skirtumo ne visai sutapo giedojimo laikas, tačiau V. Kudirkos giesmės lietuviški žodžiai skambėjo tarsi apjuosdami visą žemės rutulį, skelbdami meilę savo artimam ir tolimam gimtinei Lietuvai. Prie šio choro prisijungė ir Wasaga Beach, ON, lietuviai, po pamaldų Gerojo Ganytojo šventovėje po Mišių sugiedojo Lietuvos himną

Ntr. K. Poškaus

Prisimename koncertą

Pianisto Vytauto Smetonos rečitalis įvyko gegužės 8 d. Reimberger Chamber Hall Severance Hall, Klyvlande, OH. Rečitalį Vytautas Smetona pradėjo trumpa, bet malonia staigmena – savo kompozicija *Capriccio in D Major*.

Beethoveno *Appassionata* sonata buvo įkvėpta vienos iš keleto Beethoveno "nemirtingųjų mylimųjų" – Therese von Brunswick – ir parašyta 1804 metais. Tai giliai asmenišką Beethoveno išgyvenimą, supratus, kokį skaudų smūgį – apkurtimą jam smogė likimas. Joje apstu ir aistrų, ir maišto, ir liūdesio, ir užsispyrimo, ir drąsos neišvengiamoje kovoje su nenugalimu priešu. Vytautas Smetona šių jausmų verpetų nepabūgo.

Pirmosios rečitalio dalies pabaigai pianistas skambino vieną iš puikiausių Robert

Schumann kūrinį, *Fantasia in C Major, Opus 17*, skirtą kompozitoriui Franz Liszt. Tai nepaprastai plačios apimties

Pianistas
Vytautas Smetona

kūrinys – didingas, ugningas, techniškai reiklus, giliai jausmingas. Tai buvo ilgiausias, atidaus dėmesio ir kantrybės iš klausytojų pareikalavęs šio vakaro kūrinys.

Jei pirmoje rečitalio dalyje buvo daug dramos, aistros, jausmų šėlsmo ir kovos, tai

antroji dalis buvo poetiškesnė, lyriškesnė ir, atrodo, pianistui labiau prie širdies. Ši dalis prasidėjo Franz Liszt kompozicija *Funerailles*, septinta iš dešimties kompozicijų rinkinio žinomo kaip *Harmonies poetiques e religieuses*.

Kitose keturiose Frederic Chopin kompozicijose (*Mazurka in B-flat Minor Opus 24, Nr. 4; Etude in E Major, Opus 10, No. 3; Etude in C Sharp Minor, Opus 10, No. 4 ir Baade No. 1 in G Minor, Opus 23*) Vytautas Smetona pasirodė esąs tikras muzikinis poetas/lyrikas, dvasia ir širdimi suaugęs su skambinamais kūriniais ir juose įslaptintomis prasmėmis.

Vytautas Matulionis

Argentina (SLA žinios)

DRAUGIJOS NARIO MĖNESINIO MOKESČIO paskutiniame visuotiniame narių susirinkime buvo nutarta nekeisti iki šių metų pabaigos. (Suaugusiems – \$15, o vaikams ir pensininkams – \$7.50). SLA valdyba kviečia dar nesusimokėjusius narius atlikti mokesčio pareigą.

SLA BIBLIOTEKOS VEIKLA. Pranešame nariams, kad galima pasiteirauti apie mūsų bibliotekos knygų sąrašą ir turinį, arba pasiimti ar gražinti knygas šeštadieniais 5-7 v.v. Taip pat galima susisiekti kiekvieną dieną su Robertu Aleksūnu tel. 4552-6928 ir 3533-9818. Kviečiame turinčius lietuvių kalba spaudos susisiekti su mumis, nes ji galėtų būti mums naudinga, ypač Argentinoje spausdinta.

VAIKUČIŲ "DOBILUKŲ" GRUPĖ, vadovaujama Claudia Geležauskaitės, susitinka mūsų patalpose šeštadieniais. Laukiame su žaidimais, šokiais ir kt. Kviečiame tėvus atvesti savo vaikučius.

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ansambliai "Dobilas" ir "Gintaras" repetuoja šeštadieniais. Vadovauja Enrique Cikota.

"LIETUVOS AIDAI" lietuviška radijo valandėlė "Ecos de Lituania", vad. Jono F. Kalvelio. Galima pasiklausyti penktadieniais 9-10 v.v. ir pakartotinai sekmadieniais 7-8 v.v., internete www.ecosdelituania.com.ar ir www.fmdifusionberisso.com.ar.

London, ON

PRAEITĄ SEKMADIENĮ buvo išleistas paskutinis parapijos Žiniaraštis prieš vasaros pertrauką. Kitas Žiniaraštis pasirodys rugpjūčio 16 d. Pamaldos ir toliau per tą laikotarpį sekmadieniais vyks įprastu laiku 3 v.p.p.

PATEIKIAME SĄRAŠĄ MIŠIŲ, kurios bus aukojamos to laikotarpio sekmadieniais: liepos 19 už Petrašiūnų ir Mačių šeimos mirusius; liepos 26 už a.a. Juozą Albrechtą; rugpjūčio 2 už a.a. Oną Naruševičienę; rugpjūčio 9 už a.a. Jurgį, Oną ir Vincą Pliopliū bei jų tėvus; rugpjūčio 16 už a.a. Oną Naruševičienę.

SUVALKŲ KRAŠTO IŠEIVIJOS SAMBŪRIS (SKLIS) šiais metais vėl rengia ŠEIMŲ

STOVYKLĄ "Romuvoje" rugpjūčio 22-30 d.d. ir kviečia Londono lietuvių šeimas. Dėl inf. prašome kreiptis į P. Vilkelį tel.: (905) 279-1867 arba el.paštu: lac_pranas@hotmail.com. Inf.

FOUR SEASONS REALTY LIMITED Brokerage,
67 First Street Collingwood, Ontario L9Y 1A2

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Stuynerio Thornbury, The Blue Mountains ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės!

Angele Šalvaitytė, B.A., Broker
pirkimo ir pardavimo atstovė.
Ji mielai jums patarnaus.
705-446-6428
705-445-8500 ext 251
Elektroninis paštas: angiesalvaitis@icloud.com

TALKA CREDIT UNION LIMITED

KREDITO KOOPERATYVAS LTD

830 Main St. E, Hamilton, ON L8M 1L6
www.talka.ca Tel. 905 544-7125 Fax 905 544-7126

SĄSKAITOS	PASKOLOS
Taupomoji sąskaita 0.25%	Asmeninės nuo 3.25%
Čekių sąskaita iki 0.25%	Nekiln. turto 1 metų 3.25%
INDĖLIAI	TFSA, RRSP ir RRIF
90 dienų indėliai 0.50%	Kintantčios 0.50%
180 dienų indėliai 0.50%	1 metams 2.10%
1 m. term. indėliai 2.10%	2 metams 1.75%
2 m. term. indėliai 1.75%	3 metams 2.25%
3 m. term. indėliai 2.25%	4 metams 2.40%
4 m. term. indėliai 2.40%	5 metams 2.50%
5 m. term. indėliai 2.50%	

Sekite kasdieninę informaciją apie nuosimčius TALKOJE

MASTERCARD KREDITO KORTELE INTERAC KORTELE

AKTYVAI VIRŠ 87 MILIJONŲ DOLERIŲ

2014 metais nariams IŠMOKĖJOME

Papildomų palūkanų santaupoms **22%**

įskaitant

TFSA, RRSP ir RRIF

Nuolaidų skolininkams **11%**

- Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai
- Narių santaupos apdraustos 6 mil. dol. kapitalu ir Kanados valdžios iki \$100,000.0 sumos draudimu

DARBO VALANDOS

Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais - 9 v.r. - 5 v.p.p.
Trečiadieniais - 9 v.r. - 1 v.p.p.,
Penktadieniais - 9 v.r. - 7 v.v.
Šeštadieniais - 9 v.r. - 12 v.p.p.

Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

SPORTAS

Dar vienas auksas Čikagos “Lituanicos” taupyklėje

Kupinas renginių lietuviškas savaitgalis Čikagoje sužibėjo
“Ambasados taurės” krepšinio varžybom

INGRIDA MISEVIČIENĖ

Norint praplėsti antrąjį dešimtmetį gyvuojančios “Ambasados taurės” geografiją, o taip pat ieškant didesnės paramos šiam tradiciniam renginiui, gegužės 2 d. krepšinio varžybos įvyko neoficialia Amerikos lietuvių sostinė laikomoje Čikagoje. Galima ginčytis, ar bendras LR ambasadoriaus JAV ir Meksikoje Žygimanto Pavilionio bei ŠALFASS pirmininko Lauryno R. Misevičiaus sprendimas buvo optimalus, tačiau neatrodo, kad blynas būtų prisvilęs ir “Vėjų” mieste. Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo jubiliejiniams metams paminėti šiemetinės varžybos pavadintos “Independence of Lithuania 25” (“Lietuvos laisvei – 25”). Tą pačią gegužės 2 d. įvykusiame Lietuvių fondo suvažiavime dalyvavęs aukščiausio rango Lietuvos diplomatas Jungtinėse Valstijose norėjo atsiseivinti ir su gausia diaspora išeivijoje. “Ši – trečioji lietuvių emigrantų banga užaugo su krepšiniu. Dauguma mūsų tautiečių už Atlanto savo gyvenamąją vietą pasirinko Čikagą. Todėl ir nutarėme surengti dvyliką metų gražią tradiciją tapusias varžybas būtent Pasaulio lietuvių centre Lemonte”, – sakė ambasadorius Pavilionis, kurį sekmadienį atsiseivikinimo popietėje su Lietuvių bendruomene šios organizacijos Krašto valdybos pirmininkė Sigita Šimkuvienė pagerbė proginiu Žalgirio medaliu. Birželio 30-ąją oficialiai baigėsi Ž. Pavilionio kadencija Vašingtone. Karjeros diplomatas toliau dirbs Užsienio reikalų ministerijoje Vilniuje.

Tuo tarpu nuo ankstyvo šeštadienio rytmečio PLC sporto komplekse užvirė vyriškos aistros. Savo santykius “aiškino” šešios ČLKL (Čikagos Lietuvių krepšinio lygos) komandos, be konkurencijos žaidusi Lietuvoje rungtyniausių amerikiečių komanda, pasivadinus “Team USA”, bei Lietuvos diplomatų penketukas. Būtent šios vienintelės Rytinės pakrantės komandos bei Čikagos “Jaguarų” dvikova pradėjo “Ambasados taurės” varžybas, o diplomatų pusėje išsiskyrė pats ambasadorius Ž. Pavilionis bei vos išlėktuvo išlipęs ir tiesiai į varžybas iš Portlando (Oregono

valst.) atvykęs ŠALFASS pirmininkas L.R. Misevičius, simboliškai sustiprinęs Vašingtono komandą. Pirmąsias vietas savo pogrupiuose pelnytai iškovoję daugkartinė ŠALFASS žaidynių nugalėtoja ASK “Lituanica” bei neseniai ČLKL pirmenybes laimėjęs “Juodkrante” pasivadinęs penketukas. Šios dvi komandos ir susitiko 12-ojo “Ambasados taurės” varžybų baigėje. “Lituanicos” vyrai ne-

Artūro Vazbio (LR ambasados nuotraukoje) – Čikagos ASK “Lituanica” vyrai, laimėję 12-ąsias “Ambasados taurės” varžybas, pirmąsyk surengtas “Vėjų” mieste, kuriuos pagerbė V. Adamkus

sunkiai skynėsi kelią jaunesnių savo varžovų krepšio link. Galutinis rezultatas 80:49 visiškai atspindi jėgų santykių aikštelėje. Kur kas atkaklesnė kova vyko dėl trečios vietos. Tose rungtynėse daugkartiniai ambasados taurės varžybų Vašingtone čempionai praeityje Čikagos “Žalgirio” vyrai įrodė savo pranašumą prieš “Lietkabelį” 52:42.

Didžiausia staigmena visų laukė specialiame priėmime Pasaulio lietuvių centro pokylių salėje šeštadienio vakare. Į JAV lietuvių sportinės veiklos parodos, kurią kruopščiai paruošė Lituanistikos tyrimo ir studijų centro vicepirmininkė visuomeniniam reikalams Loreta Timukienė, atidarymą ilgametis buvęs ŠALFASS vadovas Rimantas Dirvonis visų nuostabai atsivežė ir savo buvusį klasioką, kuris visiems žinomas kaip Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus, šį savaitgalį viešėjęs JAV. Jis neslėpė susijaudinimo kalbėdamas savo tautiečiams Čikagoje. Daug sentimentų prezidentui Adamkui sukulia ir ASK “Lituanica”... būtent šiame klube buvęs prezidentas sportavo pats. Todėl jis ir įteikė iš Lietuvių krepšinio federacijos gautus atsiųstus medalius šio klubo krepšininkams, o kartu su pagrindiniu varžy-

bū organizatoriumi ČLKL vadovu Aurimu Matulevičiumi pagerbė naudingiausiu varžybų žaidėju išrinktą šios komandos “centrą” Šarūną Škadą, įteikdami jam krepšinio kamuolį su legendinio Arvydo Sabonio parašu. Kito garsaus mūsų šalies krepšininko Šarūno Marčiulionio įsteigtas prizas Aurimo sprendimu atiteko Čikagos “Žalgirio” gynėjui Audriui Vasiliauskui.

Specialiai iš Klyvlando į

Prisikėlimo Kredito kooperatyvas **YPATINGAS Pavasarinis** pasiūlymas **GIC 2.25%** 18 mėnesių

Tik naujiems inašams Laikina investavimo galimybė

* Normos gali būti keičiamos be įspėjimo, bet kuriuo metu.

GIC INDĖLIAI

(Pieno padalinimas netaikomas)

1 metų “cashable”	1.30%
1 metų	1.60%
2 metų	1.80%
3 metų	1.90%
4 metų	2.00%
5 metų	2.25%

RRSP, RRIF pensijų fondai

TFSF neapmokestinama taupomoji sąskaita

TFSF atviras, kintantis	1.00%
RRSP ir RRIF atviras, kintantis	1.00%
1 metų	1.60%
2 metų	1.80%
3 metų	1.90%
4 metų	2.00%
5 metų	2.25%

SUTEIKIAME

- CMHC APDRAUSTAS nekilnojamojo turto paskolas
- KOMERCINES nekilnojamojo turto paskolas

MŪSŲ ADRESAS

3 Resurrection Road
Toronto, Ontario M9A 5G1
Nemok. tel. 1-877-525-RCUL (7285)
Tel. 416-532-3400, fax 416-532-4816

ANAPILYJE

Tel. 905-566-0006, fax 905-566-1554
2185 Stavebank Rd.
Mississauga, ON L5C 1T3

SĄSKAITOS

Taupomoji sąskaita	0.50%
Čekių sąskaita iki	0.25%
Amerikos dol. sąsk.	0.25%
Amerikos dol. GIC	0.50%
1 metų term. ind.	0.50%

SUTEIKIAME

Studentų paskolas nuo	3.85%
Asmenines paskolas nuo	5.35%
Sutarties paskolas nuo	6.85%

NEKILNOJAMO TURTO

PASKOLAS

Su nekintančiu nuosimčiu

1 metų	2.90%
2 metų	3.00%
3 metų	3.00%
4 metų	3.25%
5 metų	3.20%

Uždaras su kintančiu nuosimčiu

2.75%

Atviras su kintančiu nuosimčiu 1, 2, 3 metų

3.50%

Ribotą kreditą su nekilnojamojo turto užstatu

3.50%

Darbo laikas:

Pirm., antr., treč.	9:00 - 3:30
Ketvirt., penkt.	9:00 - 8:00
Šeštadieniais	9:00 - 1:00
Sekmadieniais	8:30 - 12:45

Darbo laikas:

Ketvirtadieniais	uždaryta
Sekmadieniais	uždaryta

Vasaros darbo laikas

PAGRINDINIS SKYRIUS

Šeštadieniais uždarytas

Birželio 13 d. – rugsėjo 5 d.

Šeštadieniais dirbti pradėsime nuo rugsėjo 12 d.

ANAPILIO SKYRIUS

Uždarytas

Birželio 14 d. – rugsėjo 6 d.

Dirbti pradėsime nuo rugsėjo 10 d.

LEDAS REFRIGERATION

AIR CONDITIONING & HEATING
PRIEŠSEZONINIS ORO ŠALDYMO SISTEMŲ

PATIKRINIMAS * IŠVALYMAS * PAKEITIMAS

Skambinti

R. Jareckui

Tel. 416-825-3328

Padėsiu parduoti ar nupirkti namą ar butą.

Paausiu iki **\$1000** jūsų vardu
jūsų nurodytai labdarai

(Prašu paskambinti man dėl daugiau informacijos)

JURGIS KULIEŠIUS M.Eng.,

Jerzy Kulesza
Sales Representative

Sutton West Realty Inc.,
Brokerage 416.236.8000

kuleza@sympatico.ca

Tel. tiesiogiai:
416.568.1604

LIETUVOS KULTŪROS ŽINIOS

Pažintis su Lietuva ir kalba

Nuo birželio 29-osios iki rugpjūčio 30-osios penkiuose Lietuvos universitetuose lietuvių kalbos mokysis 76 studentai, atvykę iš įvairių valstybių: Kinijos, Vokietijos, Turkijos, Slovakijos, Italijos, Austrijos, Gruzijos, Suomijos, Ukrainos, Rusijos ir kt. Stažuotis taip pat atvyksta ir 17 dėstytojų ir tyrėjų. Skirtingu laiku 4 savaites lietuvių kalbos užsieniečiai mokysis Vytauto Didžiojo, Vilniaus, Lietuvos edukologijos ir Klaipėdos universitetuose, taip pat ir LCC tarptautiniame universitete. Lietuvių kalbos įgūdžius taip pat tobulins atskira grupė – užsienyje gyvenantys lietuvių kilmės jaunuoliai. Kaip numatyta valstybinių stipendijų programoje, iš valsty-

bės biudžeto vasaros kursų dalyviams skiriama valstybinė stipendija – tai 570 eurų per mėnesį ir 950 eurų dėstytojams ir mokslininkams, taip pat padengiamas kursų mokestis. Iš valstybės biudžeto lituanistinių vasaros kursų dalyvių stipendijoms iš viso buvo skirta per 116,000 eurų.

Vytauto Didžiojo universitetas kartu su JAV lietuvių bendruomene organizuoja Lietuvių išeivijos studentų stažuotų (LISS) programą, kurios metu į Kanadą jau septintus metus iš eilės atvyksta 16 lietuviškos kilmės studentų iš JAV. Per visus programos organizavimo metus iš JAV ir Kanados į Lietuvą buvo atvykę ir čia stažavosi daugiau kaip 200 jaunuolių.

Suvažiavimas Alantoje

Birželio 26-28 d.d. Molėtų rajone, Alantoje, vyko kasmetinis “Santaros-Šviesos” suvažiavimas. JAV lietuvių studentų Vytauto Kavolio, Valdo Adamkaus ir bičiulių išeivijoje 1954 metais įsteigta organizacija nuo 1993-ųjų kasmet savo suvažiavimus rengia ir Lietuvoje. “Santara-Šviesa” šiandien jungia lietuvių likimui neabejingus Lietuvos ir pasaulio kultūrininkus, intelektualus, akademinį jaunimą. Šiemetinėje “Santaroje” atsiųsta į “kitą Lietuvą”: pranešimus apie skurdo, gyventojų augimo, smurto

losofas L. Donskis aptarė intelektualų vaidmenį dabarties Europoje, E. Pundziūtė-Gallois – lietuvių diplomatijos bruožus. Kaip Baltijos valstybės vaizduojamos šiuolaikinėje JAV ir Kanados literatūroje, apžvelgė Kanadoje gyvenantis rašytojas A. Šileika. Filosofai A. Mickūnas ir Arūnas Sverdiolas, literatūrologė Giedrė Šmitienė prisiminė poeto Alfonso Nykos-Niliūno (1919-2015) kūrybą.

Suvažiavimo metu Alantos dvare atidaryta Vaidoto Žuko meno galerija. Nuolatiniuose parodose – dailininko V.

Alantos dvaro rūmai

problemas skaitė S. Kondratienė, B. Gruževskis, R. Povilaitis. Nepriklausomybės subrandintos kartos portretą aptarė A. Ramonaitė, D. Staponkutė, J. Valčiukas, D. Pūras. Pokolonijinei visuomenei svarbius paveldo ir atminties klausimus nagrinėjo G. Mažeikis, J. Kančienė, R. Kondratas.

Pokalbiuose prisiminta ir praeities pamokos. Istorikė J. Kiaupienė ir literatūrologė D. Pociūtė kalbėjo apie Lietuvos visuomenę keitusias XVI š. pertvarkas ir jų pradininką Mikalojų Radvilą Juodąjį. Fi-

Žuko dovanoti kūriniai: aliejinė ir mineralinė tapyba, koliažai, piešiniai, glazūruoti reliefai ir keramikos pano

Galerijos atidarymo progą ypatingą dovaną atsiuntė ambasadorius Vytautas Antanas Dambrava, Alantoje praleidęs savo vaikystę, iki šiol vadinantis save *alantoku*. Jis naujajai galerijai dovanuoja *Lietuviškosios Bostono enciklopedijos* 37 tomus, taip pat *Pasaulio Civilizacijų Istorijos* 11 tomų, Juozo Brazaičio *Raštus*. Knygas besidomintys galės skaityti čia pat, Alantos dvaro salėse.

Pagal Lietuvos spaudą parengė S. Katkauskaitė

Sugrįžimas, arba keli žodžiai apie Algį Mačiulį

RIMA ŽEMAITYTĖ-DE IULIIS

– Kodėl tau pririekė lietuvių kalbos, Algi? – klausiu Kanadoje gimusį ir puikų gyvenimą susikūrusį žmogų, turintį mėgstamą verslą, važinėjantį ištaiginga elektrine mašina, visada besišypsantį ir labai malonų. Daug dirbantį ir turintį tokią pat pavardę kaip didysis mūsų poetas Maironis.

– Atskrido prieš keletą metų giminaitė su draugėmis iš Lietuvos. Tokios linksmos. Vaikščiojome, aprodžiau Torontą. Buvo labai smagu. Jos mane taip nuoširdžiai pakvietė Lietuvon, kaip niekas iki tol nebuvo niekur kvietęs. Tada aš pradėjau stengtis kalbėti daugiau lietuviškai ir nevertoti anglišku žodžiu. Nemažai žinojau apie Lietuvą, nes mano tėvai ten gimę. Mano tėvas, *Massey Ferguson* mašinistas, padėdavo Prisikėlimo parapijoje ir ruošiant stovyklavietes “Romuvoje”, kur aš praleisdavau po dvi savaites kas vasarą. Vasaros bėgdavo ir tėtės pastatytame vasarnamyje, kur atsimenu mamos padarytus ledus iš sode užsiugintų šviežių rabarbarų, raugintus kopūstus su šokoladu, Napoleono tortą (“Ir kodėl gi tu išėjai iš namų, jeigu mama tokius tortus kepa?” – daug vėliau ragaudamas mamos gardesį, paklaus Algio darbuotojas). Paskiau atitolau nuo lietuvių, nes draugai buvo kitų tautybių.

Vėliau – kaip dažnai būna. Mokslai. Algis studijavo Ryerson universitete ir jį baigęs įgijo Menų bakalauro laipsnį. Ketvirtaisiais metais, bebaigiant mokslus, jo sukurtas Scott Merritt dainos *Tranzistorius* video klipas tapo populiariu – video klipai tada buvo naujiena. Tiesa, jis buvo ilgesnis už įprastus dviejų-trijų minučių ir tęsėsi visas devynias ir buvo pripažintas trumpu filmu, kuris pateko į Toronto filmų festivalį. Būdamas šešiolikos, Algis susirado darbą maisto sandėly, kur vasarų naktimis užsidirbo tiek, kad užteko sumokėti už studijas ir filmo išlaidas.

Baigęs universitetą, jis toliau kūrė video klipus ir dirbo montavimo asistentu. CBC užsakė pusvalandžio dokumentinį filmą *Looking for Martin Lavut*, paskiau – pusvalandžio vaidybinį filmą, kuris buvo įvertintas apdovanojimu. Vėliau filmus kūrė įvairių įmonių užsakymais. Vienas buvo apie būsimas statybas prie *Square One*. Po to fil-

mo užsakytojas gavo pirmą vietą Šiaurės Amerikoje už nekilnojamo turto reklamą. Filmas apie Mississaugos miesto valdžią vėl buvo įvertintas premija. *People's Choice* apdovanojimą pelnė Jane Sibbery dainos *You Don't Need* klipas.

– Ką daro filmo režisierius,

ta nieko, – šypsosi Algis. Ir prideda: – Taip ir yra. Sistemos reikia atnaujinti nuolat, todėl nuolat tenka pirkti ir naują įrangą.

Čia filmai, televizijos programos ir serialai būna baigiami ir jau paleidžiami į pasaulį, nušvitę reikiamomis spalvomis, pridėjus reikiamą tekstą,

rius, kai operatoriai filmuoja ir taip sukaupia medžiagą, kuri pavirs video klipu? – klausiu.

– Matai paukščius? – rodo *Chalk Circle – April Fool*. – Stovėjau ir mėčiau jiems trupinius, kad atsikristų arčiau filmavimo vietos, – juokiasi režisierius.

Dirbdamas laisvuojų animacinio serialo *Dog City* redaktoriumi, Algis gavo dienišį *Emmy* apdovanojimą.

– Patirties turėjau pakankamai, o dirbau vis kitiems. Žinai, kaip tėvai sako, kad reikia ne nuomoti namą, o pirkti? – vėl juokiasi Algis. – Aš tą patį padariau: nusipirkau aparatūrą, o paskiau – ir patalpas.

Ateitis, buvusi keliose Toronto vietose, susiklostė Adelaidės gatvėje, kur jis įsigijo pastatą ir įkūrė modernią darbo vietą, pamėgtą kai kurių Toronto filmų ir televizijos firmų filmų kūrėjų. Šeiminingas labai noriai aprodavo trijų aukštų pastatą, kur sutikta šviesiaplaukė nelietuvė pasisveikina, išstardama “labas”. Čia dirba įvairius filmus kuriantys žmonės, išsinuomoję patalpas su modernia įranga ir specialios izoliacinės medžiagos tylą saugančiomis sienomis. Daugiau negu penkiolika sistemų montavimui susietos vienu serveriu.

– Kiek kainuoja? Tie kompiuteriai ir kita įranga kainavo ir šimtus tūkstančių. Kartą mama ir tetos atvažiavo pas mane į darbą, pamatė televizorius, kompiuterius bei kitą įrangą, ir tetos nusistebėjo: esi tikras milijonierius. Mama tik ranka numojo: po dvejų metų visa tai bus never-

filmo kreditus, atlikus techninį patikrinimą ir, jei reikia, pridėjus subtitus – pačia aukščiausia rezoliucija, – kaip serialai *Storage Wars Canada*, *Canada's Worst Driver*, *Paw Patrol*, *Justin Time*, *You Gotta Eat Here* ir daugybė kitų. Kai kurie filmai ruošiami ir Kanados, ir tarptautiniam žiūrovui. Tuomet reikia išimti visą tekstą ir kreditus, pakeisti programos formatą, kad filmas galėtų būti žiūrimas tarptautiniu mastu. Pavyzdžiui, *Storage Wars Canada* yra mėgstamas ir gausiai žiūrimas Australijoje ir Vokietijoje, todėl reikia tam tikrų variacijų.

Viename iš kambarių šešerius metus animacinių filmų kūrėjai kūrė *Johnny Test*, kurio žiūrovui parodyta per šimtą epizodų. Šis filmas buvo montuojamas ir spalva taisoma pas Algį, nes pas jį dirba tikri profesionalai. Apie tai byloja ir plakatuose ant sienų užrašyti padėkos žodžiai tokių Kanados filmų režisierių, kaip Peter Mettler, Deepa Mehta, Gordon Pinsent, Sarah Polley ir kitų.

Sėdime teatro salėje, kur filmai būna peržiūrimi, patikrinama jų kokybė. Žiūrovams šeiminingas ypatingai malonus: patogūs krėslai tarsi apkabina, į juos atsėdus. Ten dirbantis specialistas parodo, kaip sniegas padaromas baltiesniu, kaip “uždengiamas” kelio ženklas, kurio negali būti filme. Šnekamės su maloniais darbuotojais, ir vienas prisipažįsta, kad nori pasekti “boso”, kuris čia laikomas draugu, pavyzdžiu – pradėti mokytis savo, ukrainiečių, kalbos.

Nukelta į 9-tą psl.

Lietuviai Kanados valstybės tarnyboje

Atkelta iš 5-to psl.

Tokia buvo bendradarbiavimo su Lietuva pradžia. Andrius užbaigia savo atsiminimus apie vėlesnius darbus: – mano profesiniai, tarnybiniai ryšiai su Lietuva nenutrūko, sugrįžus iš Vienos į Otavą. Jau kitais metais turėjome užduotį ugdyti dvišalius gynybinius ryšius ir bendradarbiavimą tarp Kanados Ginkluotųjų pajėgų ir buvusių Varšuvos pakto ir Sovietų Sąjungos valstybių. Dirbdamas tiesioginį darbą, tęsiau bendradarbiavimą su Lietuvos Krašto apsaugos ir Užsienio reikalų ministerijomis, skatinant ir palaikant atitinkamus pertvarkymus, kurie pagaliau 1999 metais nulėmė Lietuvos narystę NATO. Rengėme Lietuvos krašto apsaugos specialistams anglų ir prancūzų kalbų kursus Kanadoje ir kitus reikalingus profesinius mokymus. Taip pat buvo surengti specialūs mokymai taikos palaikymo (Peacemaking) jungtiniam batalionui, kuriame tarnauja Lenkijos, Lietuvos,

Andrius Rasiulis 2011 m. Kable, Afganistane, atidarant jaunesniosios grandies vadovų ir kito personalo karinio parengimo kolegiją. Ji buvo įsteigta pagal Kanados Karinio apmokymo ir bendradarbiavimo programą, kurios direktoriumi tais metais buvo A. Rasiulis, ir jos skirtas lėšas Ntr. iš A. Rasiulio asmeninio archyvo

Ukrainos kariai. Kaip tik tuomet aš išėjau į pensiją. Šiuo metu daugiausia dėmesio skiriama padėčiai Ukrainoje. Andrius Rasiulis 2009 metais buvo vėl paskirtas Gynybos politikos ir tarptautinių mokymo programų direkto-

riumi. Baigęs karjerą, trukusią 35-erius įtemptos ir atsakingos veiklos metus, Andrius išėjo į pensiją 2014-tais. Šiuo metu diplomatinio ir saugumo stiprinimo darbo veteranas be darbinės veiklos nebūna: siūlo konsultacines paslaugas neseniai įsteigtoje privačioje versloviėje “Andrew Rasiulis Associates Inc.”

Andrius, dviejų sūnų tėvas, šiuo metu tebegyvena su žmona Otavoje. Kaip ir Marius Grinius, Andrius priklauso Kanados Pasaulio politikos reikalų institutui (“Canadian Global Affairs Institute” – anksčiau “Canadian Defence and Foreign Affairs Institute”).

Abiejų prityrusių tarptautinio darbo specialistų patirtis labai naudinga, rengiantis įvairioms konferencijoms, simpoziumams ir svarstyboms tarptautinės politikos ir saugumo temomis. Ir Kanados, ir Lietuvos vyriausybės vertina šių dviejų lietuvių M. Griniaus ir A. Rasiulio ilgametę veiklą ir pastangas padaryti pasauli saugesne vieta gyventi.

MARGUTIS Parcels

48 Hamptonbrook Dr., Toronto, ON, M9P 1A1

PARCELS TO LITHUANIA

For free pick up in your area call VIKTOR at

Tel: (416) 233-4601

For pick up in Wasaga call PETRAS at

Tel (905)-383-1650

OR EMAIL TO: pysanka.inc@gmail.com

SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

ROYAL LEPAGE

Namą ar butą perkant,
parduodant Jums sąžiningai
patarnaus ir patars

DAIVA DALINDA

B.A. broker

Įstaigos – 416-236-1871
Namų – 416-763-7297

Tinklapis: www.dalindateam.com

NEMOKAMAS ĮKAINAVIMAS. PO 30 METŲ PATIRTIES,
PADĖKOJANT LIETUVIAMS, SPECIALI NUOLAIDA

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian
Fondas
Foundation

1 Resurrection Rd. Toronto ON, M9A 5G1

Tel: 416-239-9899
klfondas@on.on.ca

9 CHORAMS

Kanadoje paskirta \$44,300 parama dalyvauti
X Š.A. Lietuvių dainų šventėje Čikagoje

Tapkime Kanados lietuvių fondo nariais!
Remkime lietuvių veiklą ir išlaikymą!
Prisiminkime savo fondą gyvybės draudimuose
bei savo testamentuose

Įnašams išrašome pakvitavimus pajamų mokesčių sumažinimui

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington

(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)

Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")

(905) 333-5553

www.Dr.Dubickas.com

affiliated

TEIRAUKITĖS PAS MUS!

RIČARDAS ir RIMA DREŠERIAI

Affiliated Insurance Management Inc.

- visos draudimo paslaugos – namų, automobilio, komercinės, gyvybės
- konkurencinės kainos – pritaikysime planą Jūsų reikmėms
- dėmesingas patarnavimas, lietuviškai arba angliškai

905-845-4201 + 1-888-384-4444

www.affiliatedinsurance.ca + rickd@affiliatedinsurance.ca
344 Lakeshore Road E., P.O. Box 325, Oakville, ON L6J 5A2

MARLATT FUNERAL HOMES

Marlatt laidotuvių namai jau daug metų
teikia aukštos kokybės paslaugas
erdviose patalpose

Mes jaučiamės naudingi galėdami ir
toliau teikti paslaugas

HAMILTONO LIETUVIŲ BENDRUOMENEI

615 Main Street East
Hamilton 528-6303

195 King Street West
Dundas 627-7452

PRANEŠIMAS

Dr. CLEO SANMARTIN (DDS) baigė mokslą su Dean Gold Medal apdovanojimu. Su dideliu pasididžiavimu mes skelbiame Cleos baigimą Toronto universiteto daktarės dantų chirurgės laipsniu. Po didelio darbo, dėmesio, drausmės ir pasišventimo tikslas buvo pasiektas. Fantastiška!

Su meile sveikina tėvai, sesuo, tetos, dėdė, pusseserė, pusbroliai ir seneliai Aldona ir Frank Pietrantonio bei Christina ir Livio Sanmartin. Prieš tai 2011 metais baigė MacMaster universitetą garbės bakalaurės laipsniu sveikatos mokslų srityje. Cleo šoko daug metų Hamiltono "Gyvatare" ir du kartus važiavo į Lietuvą šokti Šokių šventėje. Priklausė skautams 19 metų ir daugelį vasarų stovyklavo "Romuvos" stovykloje. Metams persikels į Edmontoną, kur pradės darbą savo srityje. **LINKIME JAI VISO GERIAUSIO!**

• Valdas Adamkus, buvęs Lietuvos prezidentas, birželio 11 d. Varšuvoje apdovanotas Jerzy Giedroyc vardo premija už pastangas laikyti gerus Lietuvos-Lenkijos valstybių ryšius. Dėl ligos apdovanotasis iškilmėje dalyvauti negalėjo, savo kalboje pabrėžė "nebijoti būti idealistais". (Iš spaudos)

Eitynės Labdaros naudai

Eitynių Labdaros slaugos namų naudai dalyviai, iš k.: Gajutė Budra, Julija Šimonėlis, Kryztof Sawchuk, Danius Lelis, Levukas Lelis, Elena Lelis, Gražina Laurinaitis, Regina Masionis, Eric Harela, Ray Smolskis (trūksta Emilijos Sawchuk)

Birželio 14, sekmadienį, Labdaros slaugos namų naudai užsiregistravę 11 (2 dar vežimėliuose) ėjimų susirinkome Toronto miesto centre pradėti Toronto CHALLENGE 2015 eitynes. Šias eitynes jau 9-ti metai organizuoja Toronto miestas, kad galėtų įvairios organizacijos bei slaugos namuose dirbantys su seneliais savo veiklai sutelkti lėšų.

Buvo apsiniaukę, ir tik pradėjus mankštintis prieš eitynių pradžią, užėjo lietus. Tai mūsų neatbaidė – visi buvome pasiruošę lietuvi, net ir vežimėliuose mažičiai buvo gerai užkamšyti ir nesušlapo. Pagaliau lietus sustojo, ir visi Labdaros ėjikai per valandą baigė 5 km eitynes. Sutelkėme arti \$4,000. Už juos bus nupirkta naujas didžiulis televizorius gyventojų suėjimams saliuokė-

Jauniausieji eitynių dalyviai su savo tėveliais. Kairėje – Danius Lelis ir Levukas Lelis; dešinėje – Šimonėlių-Sawchuk šeima, Kryztof, Julija ir mažytė Emilija

je, rūsyje. (Dabartinis jau 10 metų senumo ir dažnai nustoja veikti.)

Nuoširdi padėka visiems, kurie nepagalėjo savo laiko ir energijos, ėjo eitynėse arba atsiuntė šia proga auką Labdarai. Esame ne pelno siekianti organizacija ir labai pri-

klausome nuo visuomenės aukų. Tik jūsų aukų dėka įstengiame šiek tiek pagerinti mūsų senelių kasdieninį gyvenimą vieninteliuose lietuviškuose slaugos namuose Kana-doje. **Gabija**

(Ntrs. E. Lelienės)

Sutton

Sutton West Realty Inc.
300-5415 Dundas St W
Toronto, Ontario M9B 1B5

LINA TAYLOR

Sales Representative

Lina-Taylor@hotmail.com www.suttonwestrealty.com

MICHAEL POWER PLACE CONDO

Idealiai tinka tiems, kurie galvoja pirkti kažką mažesnio arba kurie perka savo pirmąjį namą. Didžiausias butas pastate – 1065 pėdų – 2 miegamųjų, plius mažesnis kambarys (den). Šviesus kampinis butas su vaizdu į parką, keletą žingsnių iki Priskėlimo parapijos.

PRAŠO \$389,900.

Prašome skambinti **Lina Taylor, BSc.**
tel. 416-574-4717 (nešiojamas),
416-236-6000 (įstaigos).

Jeį galvojate pirkti ar parduoti namą ar butą, skambinkite ir aš mielai jums padėsiu.

Waterside
DENTAL

9th Line
DENTAL

Dr. Gintarė Sungailienė

(905) 271 7171

(905) 785 3900

1252 Hurontario St.

3945 Doug Leavens Blvd.

Mississauga, L5G 3H3

Mississauga, L5N 0A5

www.watersidedental.ca

www.9thlinedental.ca

ROYAL LEPAGE

Jeį norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informacijų, prašau man paskambinti. Prižaduo mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

Tinkamiausias atsakas į agresyvią Rusiją

Atkelta iš 4-to psl.

Lygiai taip pat, kalbant apie energetinį saugumą, labai daug laimėtume, jeigu sumažintume nacionalines pastangas rūpintis kiekvienas savo atskirais energetiniais projektais ir savo energetiniu saugumu, o daugiau ir efektyviau galvotume apie viso re-

giono masto projektus. Galbūt tam reikia pradėti galvoti apie nacionalinių energetinių kompanijų tarpusavio integravimą ir konsolidavimą į regioninio masto kompanijas, kurios išvengtų dabar daugeliui svarbių projektų trukdančios tarpusavio konkurencijos tarp nacionalinių kompanijų. Efektyviau galėtume padėti ir Ukrainai, jeigu sujungtume savo politines ir ekspertines pastangas. Baltijos šalių tolesnė valstybinė ir politinė veiklos konsolidacija būtų pats tinkamiausias atsakas į ilgalaikį agresyvią Rusiją iššūkį, kuris tampa pačiu svarbiausiu iššūkiu mūsų regiono saugumui.

Ir pabaigai – apie tai, kad mūsų kartai tenka didžiulė atsakomybė. Prieš 25 metus mes stebėjome ir dalyvavome Lietuvai atgaunant Nepriklausomybę. Žinome, kada Lietuva buvo ją praradusi – birželio 15-ąją, prieš 75 metus, kai to meto valdžia, politinis elitas, nesugebėjo pasipriešinti, nesugebėjo priimti

politinio sprendimo priešintis, ir Lietuva buvo okupuota be šūvio.

Nenorėčiau, kad mano anūkai po keliasdešimties metų minėtų kokią nors liūdną datą iš mūsų šiandieninio gyvenamo laikotarpio, kai istorijoje paaiškės, kad ar dėl mūsų išminties stokos, ar dėl išmintingos politinės lyderystės stokos, mes neišnaudojome galimybes tinkamai pasirūpinti mūsų saugumu ir tai ilgainiui lėmė mūsų eilinį, šį kartą hibridinį, pralaimėjimą. Kad taip neatsitiktų, tam iš mūsų šiandien reikia labai nedaug: daugiau neapsimestinio ir rezultatyvaus susirūpinimo mūsų saugumu, mažiau nai-vaus ar ciniško abejingumo, ir visiškai šiuo metu nereikalinga šioje saugumo temoje yra valdžios politinė demagogija, kurios vis dar yra neleistinai per daug. (Kalba netaisyta)

Pagal kalbą, pasakytą diskusijoje seime Lietuvos respublikos užsienio, saugumo ir gynybos politikos klausimais (2015.VI.18).

Turner & Porter

LAI DOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE

ir

MISSISSAUGOJE

